

СТАНОВИЩЕ
от
Проф. д-р Веселинка Димитрова Несторова, д.м.

Катедра „Оптометрия и професионални болести“
УС „Професионални болести“
Медицински университет „Д-р Паракев Стоянов“ – Варна

**ВЪТРЕШЕН ЧЛЕН НА НАУЧНО ЖУРИ
ИЗБРАНО СЪС ЗАПОВЕД № Р-109-165/09.05.24
НА РЕКТОРА НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ - ВАРНА**

Относно: Дисертационният труд на д-р Ясен Тодоров Петров за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по медицина в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“, научна специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация“ на тема „Сравнително проучване на ефектите на дълбока осцилация (Deep Oscillation) и някои преформирани физикални фактори при пациенти с шийна остеохондроза“ с научен ръководител Доц. д-р Марияна Михайлова Кръстева-Русева, д.м.

Биографични данни и професионална квалификация на кандидата:

Д-р Ясен Тодоров Петров е роден на 20.05.1994 г. в град Варна, където през 2013г. завършва средното си образование в Математическа гимназия „Д-р Петър Берон“. През 2019 г. завършва висше образование с образователно квалификационна степен „Магистър“ по специалността „Медицина“ в Медицински университет — Варна.

Професионалният лекарски път на д-р Петров започва през 2019 година в ЦСМП – център за спешна медицинска помощ гр. Варна. В този период работи успоредно и като лекар към Медицински център за Рехабилитация и Спортна медицина – Варна. През 2020 г. започва специализация по „Физикална и рехабилитационна медицина“ към МУ-Варна и е назначен на длъжност лекар-асистент към катедра „Физиотерапия, рехабилитация и морелечение“ при МУ-Варна и към Отделението за рехабилитация към Клиниката по физикална и рехабилитационна медицина на УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД – Варна.

Д-р Петров надгражда своето следдипломно обучение, като взима участие в редица курсове, като: Ортопедична медицина - Сириакс, Дълбока осцилация, Ароматерапия, Иновативни образователни технологии и други. Преминал е и квалификационни курсове по: Методика на научноизследователската работа, Етика на научните изследвания,

Статистически методи за обработка и представяне на данни, Педагогическа компетентност, Законова база, регламентираща обучението на докторанти, Комуникативни техники и презентационни умения и др.

Докторантът владее писмено и говоримо английски език.

Основните му професионални и научни интереси са в областта на лечението при дегенеративни ставни заболявания и спортен травматизъм. Член е на Българския лекарски съюз, Асоциацията по физикална и рехабилитационна медицина.

Актуалност на проблема

Шийната остеохондроза се посочва като най-честата причина за поява на болка във врата, заедно с това предизвиква ограничения в движението на шийния отдел на гръбначния стълб, има негативен ефект върху психоемоционалното състояние и нарушива качеството на живот на засегнатите от заболяването лица. Честотата на този тип патология непрекъснато се увеличава, като заедно с това намалява възрастта на пациентите засегнати от заболяването. Липсата на подходящи и своевременни профилактични и лечебни мероприятия могат да доведат до хронифициране на състоянието и инвалидизация.

Съществуващите научни данни относно терапията Deep Oscillation показват, че тя е физикален фактор притежаващ трофични, антиинфламаторни и антифиброзни ефекти. Налични са множество клинични проучвания, описващи терапевтичните ефекти от приложението на процедурата при състояния, свързани с болка и ограничен обем на движение.

В дисертационния труд д-р Ясен Петров представя използването на Deep Oscillation в комбинация с физикални фактори за лечение на пациенти с шийна остеохондроза. Докторантът проучва клиничната ефективност на изследваната модалност, включена в комплекс физикална терапия, като го сравнява с комбинация от рутинни физикални фактори, прилагани при този вид патология.

Характеристика на представения за рецензиране дисертационен труд

Дисертационният труд на д-р Ясен Тодоров Петров е представен в 205 стандартни страници, в девет раздела с адекватно съотношение. Онагледен е с 62 фигури, 46 таблици и 8 приложения. Структурата е според изискванията, посочени в Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна.

Представената библиография се състои от 336 источника, от които 29 на кирилица и 307 на латиница. Около 40 % от цитиранията са последното десетилетие, а 18 % - от последните пет години.

Основен акцент в литературния обзор е задълбочен анализ на етиологията, патогенезата и клиничната картина на шийната остеохондроза. Представени са познатите до момента методи на лечение, прилагани във физикалната медицина. Систематизирани са наличните до момента проучвания относно ефекта на приложените терапевтични модалности, използвани в проучването. Изчерпателно са описани основните

характеристики на терапията с нискочестотно променливо електростатично поле и е представено приложението и клиничния опит с Deep Oscillation.

В основата на дисертационния труд стои ясна и конкретна цел - да се проучи ефектът от комбинираното приложение на Deep Oscillation и някои физикални фактори и да се сравни с комбинация от рутинни физикални фактори, прилагани за лечение на пациенти с шийна остеохондроза.

Задачите и хипотезите са логично формулирани съобразно предварителните проучвания и подчинени на поставената цел.

В проучването са включени 121 лица, от двата пола на възраст между 18 и 55 години с образно изследване доказващо шийна остеохондроза, които отговарят на конкретни включващи критерии. Пациентите са разпределени на случаен принцип в три терапевтични групи. На участниците в проучването, попаднали в група А, се прилага лечение с Deep Oscillation, Транскутанна електрична нервна стимулация (ТЕНС) и кинезитерапия, в група В пациентите получават лечение чрез Фонофореза с НСПВС, ТЕНС и кинезитерапия, а лицата в група С се третират чрез плацебо – Deep Oscillation, ТЕНС и кинезитерапия.

За проследяване на ефекта от приложеното лечение в трите групи са използвани методи за оценка на функционалното състояние и болката в шиен отдел на гръбначния стълб, психоемоционалното състояние и качеството на живот: статична и динамична болка оценена чрез визуално-аналоговата скала, мускулен тонус чрез използване на специално разработена три степенна скала, обем на движение в шийния отдел на гръбначния стълб чрез ъглометрия, тест на Цунг за обективизация на психоемоционалното състояние, качество на живот чрез модифицирания въпросник Neck Disability Index. Пациентите са оценени в три различни момента: на изходно ниво преди започване на лечението, след завършване на терапевтичния курс и на 45-тия ден след започване на терапията.

Докторантът е избрал подходящи статистически методи, даващи пълна и достоверна оценка на данните, съобразно целта на представеното проучване.

Резултати и обсъждане

Резултатите отговарят на поставените задачи. Дисертантът добре е синтезирал и онагледил с таблици и фигури разпределението на пациентите в трите групи и получените резултати.

Преди терапията липсва статистически значима разлика между наблюдаваните и сравнявани групи по отношение на демографските и антропометричните показатели, както и по отношение на субективните оплаквания. От анализа на изходните стойности на проследяваните показатели се вижда, че няма разлика между трите групи, което води до тяхната хомогенност една спрямо друга.

Собствените резултати и обсъждането са представени в 75 стандартни страници добре онагледени с таблици фигури, следващи хода на поставените задачи.

Извършено е вътрешногрупово сравнение за оценка на клиничната ефективност на трите използвани терапевтични подхода след края на лечението, както и в дългосрочен план.

Докторантът е представил сравнителен анализ между трите групи, доказващ превъзходството на терапевтичната група включваща Дълбока осцилация в приложения комплекс от физикални фактори спрямо другите две групи по отношение на болката, мускулния тонус, психоемоционалното състояние и качеството на живот.

Дискусията върху получените резултати подчертава тяхната значимост, като ги сравнява с други проучвания в световната литература.

Синтезирани са девет ясно формулирани изводи, които кратко и точно дават обобщена информация за резултатите от проведеното проучване и отговарят напълно на поставените цел и задачи. Дисертантът ясно е посочил приносите на дисертационния труд – четири с теоретично-методологичен характер и два с практико-приложен характер.

Дисертационният труд на дисертанта д-р Ясен Тодоров Петров на тема „Сравнително проучване на ефектите на дълбока осцилация (Deep Oscillation) и някои преформирани физикални фактори при пациенти с шийна остеохондроза“ представя резултати и заключения с оригинален принос в науката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие и академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и правилника на МУ-Варна.

Докторантът изпитва един иновативен метод на лечение на разглежданата патология, който е неинвазивен, поради което няма отрицателни странични ефекти. Със своята безболезненост се приема много добре от пациентите. Не на последно място предимството на метода е скъсяване на сроковете на лечение и по-добра ефективност постигнати при приложението в рамките на един лечебен курс.

Публикации, свързани с дисертационния труд

С темата на научния труд са свързани 3 пълнотекстови публикации в периодични научни издания в страната и чужбина, в които д-р Ясен Петров е водещ автор.

Автореферат

Авторефератът е представен в 85 страници, структурирани в съответствие с изискванията, като отразява достоверно и изчерпателно основните моменти от дисертационния труд.

Заключение

Представеният дисертационен труд на тема „Сравнително проучване на ефектите на дълбока осцилация (Deep Oscillation) и някои преформирани физикални фактори при пациенти с шийна остеохондроза“ е методологично издържан, с ясно формулирана цел и задачи, с конкретни и добре обосновани изводи и актуален принос в науката. Предоставените материали отговарят на всички изисквания на Закона за развитие и академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и правилника на МУ-Варна.

Дисертационният труд показва, че дисертантът д-р Ясен Тодоров Петров притежава задълбочени теоретични и практически познания, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Смятам, че разработването на комплексна физиотерапевтична програма за лечение на пациентите с шийна остеохондроза е от голямо практическо значение и може да подпомогне работата на лекарите физиотерапевти, които разполагат с подобен апарат и се занимават със съответния контингент пациенти.

Поради гореизложеното давам убедено своята положителна оценка на дисертационния труд.

Предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъди на докторанта Д-р Ясен Тодоров Петров ОНС „Доктор“ по научна специалност „Физиотерапия, курортология и рехабилитация“

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

18.06.2024 г.

/Проф. д-р Веселинка Димитрова Несторова, д.м./